

Uluslararası Uygur Ara tirmaları Dergisi, Sayı: 3, 2014, Sayfa: 255-256.
Xelqara Uy ur Tetqiqati Journali, San: 3, 2014, Sehipe: 255-256.
International Journal of Uyghur Studies, Volume: 3, 2014, Page: 255-256.

PEK N'DE UYGUR MAKAM USTASI AMANN SAHAN NEF S DO UMUNUN DÖRTYÜZ SEKSEN NC YILINDA ANILDI

9 Mayıs 2014 tarihinde Pekin'de Uygur makam ustası Amannisahan Mahmud Nefisi'nin do umunun dörtyüz sekseninci yılı münasebetiyle bir panel düzenlendi. Merkezi Milletler Üniversitesi Uygur Dili ve Edebiyatı Fakültesi tarafından düzenlenen panele Merkezi Milletler Üniversitesi'nde okuyan Uygur öğrenciler ve Pekin'deki diğer üniversitelerde okuyan öğrenci temsilcileri, eğitim için gelen edebiyat ve sanat öğretmenleri olmak üzere 200'den fazla kişi katıldı.

Panelde öğretmen üyesi ve öğrencilerden olmak üzere 12 kişi Amannisahan'ın hayatı, çalışmaları ve bu çalışmaların önemiyle ilgili hazırladığı bildirilerini sundu.

Prof. Dr. Abdurauf Polat Teklimakani bildirisinde Makam ustası Amannisahan'ın Uygur medeniyeti için yaptığı katkıları değerlendirirken şöyle dedi: Uygur Oniki Makamı çalışkan Uygur halkının yarattığı, M.S. 16. yüzyıldan itibaren başta Amannisahan olmak üzere makam ustalarının sistemleştirdiği 360 melodi, 12 na me ve 3406 mısralı güfteden ibaret büyük bir medeniyet hazinesidir. Bu medeniyet hazinesinin yaratılmasında en büyük pay sahibi Amannisahan Mahmud Nefisi'dir. O 1534 yılında Uygur ilinin Dolan bölgesinde dünyaya gelmiş, 1567 yılında do um yaparken vefat etmiştir. Naa Yarkend Hanlığı'nın Han sülalesi mezarlığı olan "Altunlu um"a defnedilmiştir. Amannisahn Nefisi Yarkend Hanlığı'nın ikinci padişahı Sultan Abdure it Han'a hatun olduktan sonra padişahın desteğiyle saraydaki Kıdırhan Yarkendi gibi müzik ustalarıyla birlikte Uygur makamlarını derleyip sistemleştirmiştir. O ayrıca "ret Engiz" (Yaşamı Güzelleştirme) adlı bir makamı bestelemiştir. "Divan-ı Nefisi" adlı bir şiir kitabı yazmıştır. Ahlakla ilgili "Ahlak-i Cemile" (Güzel Ahlak), "uruhu'l-Kulub" (Kalplerin İrfanı) gibi eserleri yazmıştır.

Panel sırasında Ka gar Pedagoji Enstitüsü'nün ö retim üyesi, aynı zamanda hattat olan Muhter Efendi panel yöneticisi Prof. Dr. Abdurauf Polat Teklimakani'ye "Medeniyet Milletin Kimli idir" adlı eserini hediye etti. Panelin sonunda incan Sanat Enstitüsü Makam- cra Bölümü'nün ö retim üyesi Emetcan Uygur On ki Makamı'nın onuncusu olan Neva makamından arya söyledi. Üç buçuk saat süren bu panel ba arıyla tamamlandı.